

Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium Ivana Olbrachta, Semily, Nad Špejcharem 574

Adresa: Nad Špejcharem 574, 513 01 Semily

Identifikátor školy: 600 012 654

Termín konání inspekce: 12. - 15. duben 2005

Čj:	h1-1031/05-5076
Signatura:	oh5zy525

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Ivana Olbrachta (GIO), Semily, Nad Špejcharem 574 bylo zřízeno na dobu neurčitou jako příspěvková organizace. Zřizovatelem školy je Liberecký kraj se sídlem U Jezu 642/2a, 460 01 Liberec 1.

V souladu s rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (dále jen rozhodnutí o zařazení do sítě škol) s účinností od 20. 11. 2001 škola v současnosti vyučuje následující obory:

1. 79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné (JKOV: 79-02-5/00), studium denní, délka studia 4 roky
2. 79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné (JKOV: 79-02-5/00), studium denní, délka studia 8 roků

V době inspekce školu navštěvovali 353 žáci v osmi třídách osmiletého studia a čtyřech třídách čtyřletého studia. Povolená kapacita školy 360 žáků byla využita z 98,1 %.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální podmínky vzdělávání a výchovy (dále pouze vzdělávání) ve sledovaných předmětech (český jazyk a literatura, anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk, matematika, chemie, tělesná výchova, informatika a výpočetní technika).
- Materiálně-technické podmínky vzdělávání ve sledovaných předmětech (český jazyk a literatura, anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk, matematika, chemie, tělesná výchova, informatika a výpočetní technika).
- Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech (český jazyk a literatura, anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk, matematika, chemie, tělesná výchova, informatika a výpočetní technika).

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuku sledovaných předmětů v době inspekce zabezpečovalo 27 pedagogických pracovníků. Podmínky odborné kvalifikace nesplňovalo pět vyučujících, z toho tři by měli v letošním roce ukončit vysokoškolská studia pedagogického směru. Ředitel školy, který je ve funkci od 20. srpna 2002, splňuje podmínky pro výkon této funkce. Při přidělování úvazků byla vždy respektována odbornost učitelů a využito jejich zkušeností. Změny v pedagogickém sboru zejména v důsledku mateřských dovolených a rizikových těhotenství byly řešeny navýšením úvazků učitelů v důchodovém věku a výpomocí pedagogů základní školy, která sídlí ve stejném objektu.

Řízení a organizaci chodu školy zajišťuje ředitel a jeho zástupce. V užším vedení školy je ještě hospodářka a správce budovy, v širším vedení navíc výchovný poradce a metodik prevence. Velmi dobře propracovaný organizační a provozní řád přehledně, podrobně a účelně stanovuje pravidla potřebná pro chod školy. K přenosu informací uvnitř školy slouží pedagogická rada, provozní porady svolávané mimořádně při projednávání konkrétní problematiky, krátké porady minimálně jedenkrát za 14 dní realizované po vyučování a také roční, měsíční, týdenní i denní plány. Veškeré aktuální informace jsou zveřejňovány na nástěnce a na intranetu. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada a předmětové

komise. Respektovaným partnerem vedoucích pracovníků je i „Studentská rada“. Pedagogové stejných a příbuzných předmětů spolupracují pravidelně a neformálně.

Také systém vedení a hodnocení zaměstnanců, včetně začínajících, je velmi dobře promyšlený, propracovaný a písemně stanovený. Řízení pedagogických i nepedagogických pracovníků je založeno na demokratických principech a na důvěře v jejich odpovědnost. Při práci se zaměstnanci postupuje vedení školy osobně, úkoly a kompetence jsou delegovány adresně.

Kontrolní činnost je plánovaná, zpracovaná v písemné podobě, vychází z potřeb školy a ze zkušeností předchozích let. Pedagogové prokazatelně znají kritéria, podle kterých jsou hodnoceni. Závěry z realizovaných kontrol jsou projednávány na společných poradách, vedoucí pracovníci přijímají opatření k odstranění zjištěných nedostatků okamžitě. Cílená a pravidelná kontrolní činnost společně s jednoznačně stanovenými pravidly hodnocení se pozitivně projevují ve výchovně-vzdělávací práci školy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je naplánované na každé pololetí a odpovídá aktuálním potřebám školy. Uskutečňuje se i v době mimo školní vyučování a je vedením školy finančně podporováno z doplňkové činnosti a provozních prostředků.

Promyšlené řízení a hodnocení pracovníků má velký vliv na kvalitu jejich práce a další profesní růst. Dlouhodobá, cílevědomá a systematická práce vedení školy v oblasti lidských zdrojů dává dobré předpoklady pro plnění úkolů školy v budoucnosti.

Personální podmínky vzdělávání jsou velmi dobré, jejich úroveň podporuje rozvoj osobnosti žáků a umožňuje dobře realizovat gymnaziální vzdělávací programy.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Gymnázium Ivana Olbrachta sídlí ve velmi pěkném prostředí nedaleko středu města. Vestibul a prostorná aula rozdělují komplex budov školy na dvě části. Jednu z nich GIO pronajímá ZŠ Ivana Olbrachta. V aule probíhají kulturní, společenské a sportovní aktivity určené pro žáky a částečně i pro širší veřejnost.

Chodby v GIO jsou prostorné a účelně zařízené. Výuka probíhá v kmenových a odborných (jazyky, zeměpis, dějepis, chemie, fyzika, hudební výchova, výtvarná výchova, administrativa) učebnách, které jsou dostatečně vybaveny didaktickou technikou. Pro výuku se používá i biologická laboratoř a keramická dílna s hrnčířským kruhem. Většina učeben působí výukově a esteticky podnětně. Žákovský nábytek je převážně starší, ale udržovaný.

V často navštěvovaném informačním centru je asi 12 000 titulů beletrie a odborné literatury, součástí je i audio a videotéka. Žáci zde mohou vyhledávat informace také na internetu a pořizovat si kopie.

Chemie se vyučuje převážně v odborné učebně chemie, která je vhodně uspořádaná pro experimentální činnost žáků i demonstrační pokusy učitele. Její vybavení umožňuje plnění učebních osnov s dostatečnou názorností.

Pro výuku tělesné výchovy slouží dvě tělocvičny, víceúčelová aula, fitnesscentrum a školní hřiště. Tyto prostory a také vybavení školy sportovním náradím a náčiním umožňují bez problému plnit předepsané učební osnovy.

Vybavení školy výpočetní technikou je velmi dobré. Výuka informatiky a výpočetní techniky probíhá převážně ve větší učebně se šestnácti žákovskými počítači. Menší učebna s osmi počítači se používá spíše výjimečně. Žáci mají volně k dispozici deset počítačů na chodbě školy. Čtyři počítače jsou v informačním centru a další slouží v kancelářích vedení školy a v kabinetech pedagogů. Všechny počítače jsou propojeny do místní sítě s možností přístupu na internet. Programové vybavení je standardní v případě operačního systému i aplikačního

software. Všichni žáci i zaměstnanci školy mají zřízeny své e-mailové adresy a přidělený datový prostor na serveru školy. Učebnice, používané při výuce informatiky a výpočetní techniky, obsahují současné aktuální informace uvedeného oboru.

Materiálně-technické zázemí pro ostatní sledované předměty je dostačující, umožňuje plnění učebních osnov v plném rozsahu.

Žáci nižšího stupně víceletého gymnázia mají učebnice zapůjčeny, ve vyšších ročnících je vhodná odborná literatura doporučována.

Vedení školy zajišťuje pravidelnou údržbu všech prostor architektonicky velmi zajímavého objektu. Z větších akcí byla v minulém školním roce realizována kompletní rekonstrukce chlapeckých WC, postupně se začal zavádět elektronický a zabezpečovací systém, byla vybudována tzv. venkovní učebna a připraveny prostory na chodbě pro umístění deseti počítačů s připojením na internet.

Zlepšování prostorových a materiálně-technických podmínek vzdělávání je nedílnou součástí koncepčních záměrů vedení školy. Přehled nutných oprav a rekonstrukcí pro nejbližší období obsahuje výroční zpráva za minulý školní rok. Doplnění pomůcek učebnic a knih pro výuku jednotlivých předmětů je koordinováno s předmětovými komisemi i jednotlivými vyučujícími a realizuje se v souladu s finančními možnostmi školy. Kontrolu využívání materiálně-technického zázemí (pomůcky, učebnice, odborné publikace, didaktická technika) provádí ředitel školy při hospitační činnosti. Její výsledky jsou základem pro plánování dalších úprav, modernizací a nákupu pomůcek. Veřejnost využívá obě tělocvičny, informační centrum a další prostory v rámci organizovaných kurzů a školení.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou celkově velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

Ve škole probíhá výuka ve studijních oborech, které jsou uvedeny v poslední změně rozhodnutí o zařazení do sítě škol - čtyřleté a osmileté všeobecné gymnázium.

Podle učebních plánů rozpracovaných školou, třídních knih a rozvrhů hodin pro školní rok 2004/2005 se ve třídě 4. O (čtvrtý ročník osmiletého studia) nevyučovalo v souladu s platnými učebními dokumenty. Nebyla dodržena celková týdenní časová dotace ročníku, místo 31 hodin se vyučovalo pouze 30 hodin. Učební plány pro školní rok 2004/2005 všech ostatních tříd korespondovaly s generalizovaným učebním plánem gymnázia s osmiletým studijním cyklem, respektive s učebním plánem gymnázia se čtyřletým studijním cyklem. Disponibilní hodiny využil ředitel školy vyváženě pro přírodovědnou, společenskovední a jazykovou výuku. Učební osnovy ve všech sledovaných předmětech byly plněny. Vysoký počet ztrátových hodin způsobený opakovanými dlouhodobými absencemi některých pedagogů musel být řešen úpravou časově tematických plánů.

Žáci posledních třech ročníků čtyřletého i osmiletého studia mají možnost výběru z široké nabídky volitelných předmětů. Jako nepovinné předměty se vyučují výtvarná výchova, zájmová tělesná výchova a řízení motorových vozidel. Rozsah a pestrost nabídky volitelných a nepovinných předmětů umožňují žákům profilaci podle zájmu a potřeb pro budoucí vysokoškolské studium.

Prohlédnutá povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Drobné nedostatky byly odstraněny ještě během inspekce.

Ředitel školy uskutečňuje účinnou kontrolu plnění učebních osnov průběžně při hospitační činnosti a prostřednictvím předmětových komisí.

Výuka není v souladu s učebními dokumenty vyučovaných studijních oborů. Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

V rozvrhu hodin téměř každé třídy jsou předměty s dvouhodinovou týdenní dotací zařazeny ve dvou po sobě následujících dnech, což není z hlediska didaktického a psychohygienického příliš vhodné.

Školní řád je vyváženým dokumentem s povinnostmi a právy žáků. Jednotlivé formulace jsou jednoznačné a srozumitelné. Zatím nebyl aktualizován podle školského zákona platného od ledna tohoto roku.

Výchovný poradce sice neabsolvoval specializační studium, ale o problematiku výchovného poradenství se zajímá, projevuje vysokou míru empatie k potřebám žáků. Zaměřuje se na oblast výchovně-vzdělávací a na profesní orientaci žáků. Velmi úzce spolupracuje s rodiči, vedením školy, metodičkou prevence, předmětovými komisemi, jednotlivými učiteli a mimoškolními odbornými pracovišti (nejčastěji s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Semilech). Činnosti v oblasti výchovného poradenství a prevence sociálněpatologických jevů jsou promyšlené a plánované a přispívají ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího působení školy.

Rodiče jsou o prospěchu a chování žáků informováni do kvarty průběžně prostřednictvím studijních průkazů, dvakrát ročně se uskutečňují třídní schůzky, individuálně mohou rodiče vzdělávací a výchovnou problematiku konzultovat s pedagogy po předběžné dohodě kdykoliv. O závažných studijních problémech, případně o udělení kázeňských opatření jsou rodiče prokazatelně informováni. Informace o činnosti školy je možné získat také na internetových stránkách a při pravidelných dnech otevřených dveří.

Organizace výchovy a vzdělávání ve škole je funkční. Výchovné poradenství a prevence sociálněpatologických jevů jsou plně začleněny do výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Český jazyk a literatura

Česká školní inspekce (ČŠI) sledovala výuku v sedmi hodinách osmiletého gymnázia a čtyřech hodinách čtyřletého gymnázia u sedmi vyučujících. Výuka byla v souladu s obecnými cíli předmětu i cíli středního vzdělávání. Učivo z učební osnovy předmětu vyučující rozpracovali do tematických plánů. Reálná výuka s časovým rozvrhem témat až na jednu výjimku (kvinta) korespondovala. Probírané učivo navazovalo na předcházející látku. Cíle konkrétních hodin byly stanoveny s respektem k aktuálnímu stavu tříd i potřebám jednotlivců. Při plánování výuky postupovali učitelé v souladu s didaktickými zásadami a principy.

Výuka proběhla většinou v esteticky podnětných učebnách, vyučování situované do tříd spojených za sebou narušovali pozdě přichozí žáci a služba s třídní knihou. Mikroklima učeben bylo během výuky příjemné, vyučující větrali, průnik slunečního záření regulovali závěsy. Trvalé nainstalování didaktické techniky v odborné učebně fyziky využila učitelka k promítnutí filmového zpracování literární předlohy. Vyučující zvolili pro výuku osvědčené tituly základních učebnic, využitím kopírovaného materiálu poskytli žákům alternativní informační zdroje, případně možnost hlubšího procvičení gramatických jevů. K opakování posloužily nástěnné tabule s přetiskem základního učiva. Názorné představy žáků byly

upřesňovány použitím obrazového materiálu, schematickým znázorněním a ilustracemi z prezentovaných literárních děl.

Většina vyučujících uplatnila funkčně tradiční model frontální výuky, na něž navazovaly metodicky provázané didaktické postupy, které v součinnosti s variabilními metodami směřovaly k aktivizaci a tvořivosti žáků (efektivní skupinová práce s žakovskou prezentací zjištěných skutečností, odpovědi na kladené problémové otázky, orientace v textu s nácvikem interpretace konkrétní literární ukázky, využití předchozí zkušenosti žáků, mezipředmětové vazby, zasazení učiva do historického a společenského kontextu, činnostní vyučování, práce s chybou). V jedné hodině literatury aplikovala vyučující nejčastěji informačně-receptivní metodu a žáci se tak ocitli v roli pasivních posluchačů, neboť i náročnost učiva neodpovídala aktuálnímu stavu třídy. Pracovní tempo v ostatních hodinách se shodovalo s možnostmi žáků. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

K činnostem v hodinách byli žáci vhodně motivováni, při samostatné práci si vyučující ověřovali míru jejího pochopení, poskytovali průběžně pomoc. Zpravidla pozitivní hodnocení působilo na atmosféru ve třídách. Vztah k vyučovanému předmětu ovlivnila odborná erudice několika vyučujících, jejich schopnost vhodnými výukovými metodami předávat žákům informace ze svého oboru, rozvíjet jejich myšlení a porozumění látce, aplikovat získané vědomosti a dovednosti.

Ve třídách panovala příjemná atmosféra, interakce se odvíjela od celkového příznivého klimatu školy. Žáci dostali příležitost vyjádřit svůj názor a této možnosti často využili, nebáli se zeptat. Vyučující systematicky, ale i svou kulturou jazykového projevu rozvíjeli vyjadřovací schopnosti žáků.

Klasifikaci učitelé vždy zdůvodnili, individuální zkoušení v jedné hodině probíhalo formou odborné diskuze mezi pedagogem a žákem. Písemné slohové práce byly zadávány v předepsaném množství, většinu vyučující pozorně opravili, ke známce připojili výstižný komentář. Formy vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků se ve sledované výuce neuplatnily.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a literatuře byly hodnoceny jako velmi dobré.

Cizí jazyky - anglický, německý a francouzský

Průběh a výsledky vzdělávání byly sledovány a hodnoceny na základě deseti hospitací v osmiletém a pěti hospitací ve čtyřletém gymnáziu. Učitelé předmětu cizí jazyk mají obsah výuky rozpracovaný do měsíců školního roku formou tematických plánů. Takto pojaté plánování zajišťuje návaznost učiva v jednotlivých ročnících a zabraňuje obsahové duplicitě. Výukové cíle v hospitovaných hodinách byly jasně formulované a stanovené přiměřeně vzhledem k aktuálnímu stavu vyučované skupiny žáků. Probírané učivo logicky navazovalo na předchozí probíranou látku.

Bezprostřední příprava pedagogů na hodiny byla zodpovědná, výuka se nezaměřovala pouze na věcnou správnost. Učitelé věnovali dostatečnou pozornost také organizaci hodiny a efektivním formám práce. V některých vyučovacích jednotkách byla situačně začleněna výuka reálií zemí studovaného jazyka.

Inspekce sledovala práci devíti pedagogů. Z tohoto počtu sedm učitelů má plnou odbornou kvalifikaci pro výuku příslušného cizího jazyka. Příznivá situace v oblasti personálního zajištění výuky cizích jazyků ovlivnila kvalitu vyučování v převážné většině hospitovaných hodin.

Výuka probíhala zpravidla v učebnách, které byly pro jazykové studium méně podnětné. V některých případech tradiční uspořádání žakovského nábytku nepodporovalo rozvoj

komunikativních dovedností žáků. Nejméně vhodné byly prostory biologické laboratoře a učebny administrativy. Materiální podpora výuky v hodinách spočívala ve využívání vhodných učebnicových řad, audio nahrávek rodilých mluvčích, kopírovaných textů na procvičování gramatických jevů a slovníků. V některých hodinách žáci pracovali i s dalšími zdroji informací (nástěnné tabule, cizojazyčné časopisy atd.).

Organizace výuky byla promyšlená a vyučovací čas většinou efektivně využit, jen občas se objevily delší doslovné překlady cizojazyčného textu. Učitelé účelně používali frontální styl výuky, zařazovali práci ve dvojicích, ve skupinách a umožňovali žákům pracovat individuálním tempem.

V převážné části sledovaných hodin byli žáci vhodně motivováni na začátku i v průběhu vyučování, učitelé vhodně využívali příklady z praxe. Žáci většinou dokázali přirozeně používat jazykové prostředky adekvátně dané situaci, sledovali základní informace, pohotově a jazykově správně reagovali na cizojazyčné pokyny a otázky. Téměř všichni učitelé respektovali komunikativní charakter výuky, vedli žáky k používání studovaného jazyka v běžných situacích, přiměřeně dbali na správnou výslovnost a obohacovali slovní zásobu žáků. Škola rozvíjí bohaté zahraniční kontakty, které jsou pro žáky výraznou motivací.

Vzájemná komunikace vyučujících a žáků probíhala vždy na partnerské úrovni. Pedagogové přistupovali k výuce vstřícně, s přiměřenou tolerancí. Příznivé je, že žáci měli prostor pro formulaci a vyjádření vlastního názoru. Celková atmosféra učení byla pracovní a přátelská.

Výsledky vzdělávání zjišťují učitelé obvyklými způsoby. Kontrolované písemné práce vycházely z probíraného učiva, byly pečlivě opraveny a podle předem stanovených kritérií klasifikovány. Znalosti a dovednosti žáků učitelé většinou ověřovali v průběhu hospitací formou společného opakování s návazností na osvojené učivo. Správné odpovědi žáků učitelé hodnotili převážně stručnou pochvalou. Sebehodnocení žáků nebylo zaznamenáno. V některých hodinách chybělo závěrečné hodnocení výkonu nebo vyhodnocení míry plnění výukového cíle.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu cizí jazyk byly hodnoceny jako velmi dobré.

Matematika a chemie

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v matematice a chemii vychází z jedenácti hospitací (osm hodin matematiky a tři hodiny chemie) u sedmi pedagogů, kteří uvedené předměty ve školním roce 2004/2005 vyučují. Všichni splňují podmínky odborné kvalifikace, což se pozitivně projevilo v odborné stránce výuky.

Příprava pedagogů na vyučovací proces byla převážně velmi dobrá. Stanovené výukové cíle odpovídaly obecným cílům vzdělávání, učebním osnovám i aktuálnímu složení tříd. Probírané učivo mělo logickou návaznost, jeho obsah a rozsah byly úměrné schopnostem a dovednostem žáků.

Výuka matematiky probíhala v kmenových učebnách, chemie se částečně vyučovala i v odborné učebně. Kmenové učebny většinou nepodněcovaly žáky ke studiu sledovaných předmětů. Stupňovitě uspořádaná učebna, v níž probíhala část výuky matematiky, neumožňovala pedagogům bezproblémový přístup k jednotlivým žákům, a tím omezovala možnost individuální kontroly jejich samostatné práce.

Pedagogové se na hodiny připravili většinou velmi dobře, učivo navazovalo na předcházející, stanovené výukové cíle byly přiměřené věku žáků. Důraz byl kladen na odbornou stránku výuky, méně pozornosti bylo věnováno obsahové a časové diferenciaci úkolů podle schopností a dovedností žáků. V úvodu sledovaných hodin učitelé vždy sdělili téma výuky, poměrně často i cíle. Vyučovalo se téměř výhradně frontálně. Kvalitní, odborně přesný výklad

učitele, který následoval po úvodním společném nebo individuálním opakování, byl doplňován samostatnou prací a dialogem se žáky. I při samostatné práci však žáci plnili úkoly stejným tempem, rychlejší většinou nebyli zaměstnaní. Dominantní bylo postavení pedagoga, většinou chyběla diferenciací úkolů podle schopností žáků. Používaná metoda řízeného dialogu nebyla vždy dostatečně efektivní, učitelé často pracovali pouze s menší skupinou žáků, která projevovala o výuku zájem. S chybou se v obou předmětech pracovalo jako s nedílnou součástí procesu učení, učitelé se na ni nezaměřovali. Efektivnější byla v matematice zařazovaná samostatná práce s individuální pomocí učitele. Ve většině hodin chyběla průběžná fixace získaných poznatků, velmi často i závěrečné shrnutí a zjištění míry naplnění výukových cílů. Z hlediska použitých metod a forem práce byla nejpestřejší výuka matematiky v nejnižším ročníku osmiletého gymnázia.

V některých hodinách ČŠI zaznamenala velmi dobrou úvodní a průběžnou motivaci, pro kterou byly využity kvalitní názorné pomůcky, pochvala a životní zkušenosti žáků.

Učitelé měli k žákům pěkný přístup, atmosféra v hospitovaných hodinách byla většinou příjemná. Stanovená pravidla komunikace žáci obvykle respektovali, pouze ojediněle se díky nedůslednosti pedagogů objevovaly nevhodné projevy v chování žáků. Verbální a neverbální projev učitelů měl převážně velmi dobrou úroveň. Výuku až na výjimky řídili jasně a srozumitelně, avšak často opomíjeli rozvoj komunikativních dovedností žáků. Příliš návodné a uzavřené otázky vedly k velmi krátkým, často pouze jednoslovným odpovědím žáků.

Zadání prohlédnutých čtvrtletních prací vypracovaných ve školním roce 2004/2005 svým obsahem odpovídala probíranému učivu i obsahu osnov. Náročnost byla úměrná schopnostem žáků. Opravy provedli učitelé pečlivě. Klasifikace byla jednoznačná a objektivní.

Frekvence klasifikace byla v obou sledovaných předmětech dostatečná, avšak ve sledované výuce učitelé hodnotili výkony žáků známkou spíše výjimečně. Zhodnocení průběhu výuky se většinou omezovalo na nekonkrétní pochvalu za práci. V některých hodinách se učitelé snažili zařadit sebehodnocení žáků, jejich vzájemné hodnocení využito nebylo.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a chemii byly hodnoceny jako dobré.

Informatika a výpočetní technika

ČŠI navštívila čtyři dvouhodiny u dvou vyučujících, z nichž jeden nesplňuje podmínku odborné kvalifikace. Ve výuce se projevovaly rozdíly mezi oběma učiteli v metodice, didaktice i nárocích na žáky.

Plánování a příprava učitelů na výuku vycházely z platných učebních osnov. V časových harmonogramech vyučujících však úplně chyběla elektronická komunikace, nejasná byla také práce s grafikou a používání periferních zařízení počítače. Nároky na práci byly přiměřené věku žáků a respektovaly jejich vzdělávací potřeby dané učebními osnovami. Výjimkou byl první ročník osmiletého studia, kde způsob výuky a množství předávaných informací nebyly úměrné věku žáků. Vyučující na začátku hodiny vždy seznámili žáky s jejím průběhem. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Všechny sledované hodiny proběhly v příjemném prostředí velké počítačové učebny vybavené účelným a vhodně uspořádaným nábytkem, kobercem, žaluziemi na oknech a bezprašnou tabulí. Žákům sloužilo 16 počítačů. Učitelský počítač měl výstup na dataprojektor, který byl použit v každé hodině. V učebně byly dále tiskárna a skener. Ve sledovaných hodinách s nimi žáci ani učitelé nepracovali. Řada vhodných a aktuálních informací o výpočetní technice byla ve formě obrázků na stěnách. V jedné hodině pracovali žáci s učebnicemi, z nichž si opisovali zadaný text pomocí textového editoru. Zápisy do sešitů

si prováděli individuálně podle potřeby - někteří sešity nepoužívali a psali na různé papíry, jiní si žádné zápisy nevedli.

Vyučující kombinovali výuku frontální (na začátku hodiny s nezbytným výkladem a ukázkami nové látky) a individuální, kdy kontrolovali vlastní práci žáků a v případě potřeby jim pomáhali. Výuka byla věcně i odborně správná. Aktivita žáků byla spíše menší s výjimkou prvního ročníku osmiletého studia, kde se projevovala přirozená zvědavost a snaha některých žáků ukázat své znalosti práce s počítačem. Tempo výuky bylo většinou pomalé, v poslední části většiny navštívených hodin měli žáci více než 20 minut na volnou činnost s počítačem, kdy pracovali převážně na internetu bez cílené práce s informacemi.

Pokud měli žáci zadané konkrétní úkoly, pracovali se zájmem. Zjevně se nudili při zbytečně dlouhém a podrobném teoretickém úvodu tvorby internetových stránek. Individuální práce na počítačích vylučovala týmovou spolupráci.

Klima ve třídách bylo příjemné. Ve všech sledovaných hodinách byla akceptována stanovená pravidla komunikace mezi učitelem a žáky.

Žáci byli hodnoceni za zpracování konkrétních úloh, které učitelé zadávali vždy po vysvětlení a procvičení většího tematického celku. Nebylo zaznamenáno vzájemné hodnocení nebo sebehodnocení žáků. V průběhu výuky učitelé žáky povzbuzovali a za dílčí úspěchy chválili.

Průběh a výsledky vzdělávání v informatice a výpočetní technice byly hodnoceny jako dobré.

Tělesná výchova

Předmět byl sledován v pěti hodinách u čtyřech vyučujících ve třídách čtyřletého i osmiletého studia.

Cíle výuky byly stanoveny vhodně a přiměřeně aktuálnímu stavu třídy a byly v souladu se zásadami vzdělávání v tomto předmětu. Všechny hodiny vyučující dobře připravili i realizovali.

Sledované hodiny proběhly vždy v jedné ze dvou tělocvičen školy, které pro hodiny tělesné výchovy poskytují příznivé podmínky. Žáci měli na předmět vhodné oblečení a obutí, převlékali se ve školních šatnách.

Výuka byla promyšlená a pestrá se střídáním různých činností i tempa. Hodiny měly většinou klasickou stavbu – oznámení průběhu výuky, rozcvičení, hlavní činnost (nácvič nových dovedností nebo hra), zklidnění, zakončení a zhodnocení hodiny. Učitelé některé nacvičované činnosti předváděli, poukazovali na chyby a opravovali je. Výuka probíhala v příjemné sportovní atmosféře, tempo hodin bylo přiměřené věku a možnostem žáků.

Týmová spolupráce se výrazněji projevila při míčových hrách.

Žáci respektovali učitele jako dobré organizátory. Pravidla komunikace a slušného chování byla oběma stranami bez problémů dodržována. Pokyny vyučujících byly jednoznačné, dominovalo hezké jednání se žáky.

V průběhu výuky učitelé žáky opakovaně za dobrou činnost chválili. Při hodnocení brali v úvahu zejména schopnosti žáků a jejich snahu i zájem o předmět.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově byly hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škole zajišťují vyhodnocování výsledků vzdělávání externí instituce svými komerčními testy. Zjišťování výsledků nad rámec běžné klasifikace provádí ředitel školy zadáváním srovnávacích prověrek ve vybraných předmětech. Neméně důležitými evaluačními nástroji jsou pro školu dosažené výsledky žáků ve vědomostních a sportovních soutěžích, jejich zapojení do regionálních, celostátních a mezinárodních projektů, veřejná vystoupení žáků a úspěšnost při přijímání na vysoké školy. Problematika zhoršeného prospěchu spadá převážně do kompetence výchovného poradce, který spolu s třídními učiteli, ostatními pedagogy a odborníky přijímá účinná opatření k nápravě. Zjištěné výsledky škola analyzuje, změny se vážou na cíle a obsah vzdělávání (např. bohatá škála volitelných předmětů v posledních ročnících studia ovlivňující profil absolventa), nejčastěji však na používané vyučovací metody.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání měly celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Škola je kulturním a vzdělávacím centrem nejen pro žáky, ale i veřejnost. V rámci doplňkové činnosti (v souladu se zřizovací listinou) organizuje výuku jazyků, pořádá odborné kurzy a školení. V aule školy probíhají kulturní pořady, koncerty přednášky a besedy s významnými českými odborníky, umělci a politiky. Žáci i veřejnost jsou o realizovaných akcích informováni prostřednictvím měsíčního „Kalendáře a zpravodaje GIO“.

Nadprůměrný je rozsah zahraničních aktivit školy. GIO je již od roku 1990 zařazeno do projektu ASP – net přidružených škol UNESCO. Velmi úzce spolupracuje se dvěma partnerskými školami ve Spolkové republice Německo a vzdělávací institucí IKAB Bonn. Realizuje projekty mezinárodního rozsahu. V poslední době se jednalo o projekt „Lužičtí Srbové ve Spolkové republice Německo a německá menšina v České republice“.

ČŠI ve všech hospitovaných hodinách zaznamenala příjemnou pracovní atmosféru se vstřícným přístupem pedagogů. Na závěr inspekce však školní inspektory oficiálně oslovili zástupci žáků jedné třídy s upozorněním, že způsob výuky a hlavně přístup k nim jednoho učitele matematiky se zásadním způsobem liší v běžných hodinách (ponižování, přezíravost, arogance) a při realizovaných hospitacích (vstřícnost, ochota vysvětlit, individuální pomoc).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Libereckým krajem dne 10. prosince 2003 pod čj. ZL-105/03-Š, s účinností od 18. listopadu 2003
2. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 13 898/2002-21 ze dne 18. března 2002, s účinností od 20. listopadu 2001

3. Učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem schválený MŠMT dne 5. května 1999 pod čj. 20 595/99-22, s platností od 1. září 1999
4. Generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem schválený MŠMT dne 5. května 1999 pod čj. 20 594/99-22, s platností od 1. září 1999
5. Učební plány všech tříd rozpracované školou pro školní rok 2004/2005, nedatováno
6. Učební osnovy pro gymnázia schválené MŠMT dne 5. května 1999 pod čj. 20 596/99-22, s platností od 1. září 1999
7. Tematické plány hospitovaných předmětů na školní rok 2004/2005
8. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2004/2005
9. Třídní výkazy tříd 1. O, 3. O, 5. O, 7. O (osmileté studium) a 2. ročníku čtyřletého studia ve školním roce 2004/2005
10. Rozvrh hodin a přestávek ve školním roce 2004/2005
11. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2004/2005
12. Personální dokumentace – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy, kteří vyučují sledované předměty
13. Přehled vyučovaných nepovinných předmětů ve školním roce 2004/2005 z 22. března 2005
14. „Plán práce výchovného poradce na školní rok 2004/2005“
15. „Zpráva o činnosti výchovného poradce“ za školní rok 2003/2004 ze dne 4. října 2004
16. „Minimální preventivní program“ pořadové číslo 11/2004-2005, aktualizován v lednu 2005, s platností do odvolání
17. „Plán činnosti metodika prevence na GIO Semily“ školní rok 2004/2005
18. „Konkretizace minimálního preventivního programu ve školním roce 2004/2005“
19. „Kalendář a zpravodaj na duben 2005“
20. „BIO“ studentský občasník na GIO Semily, ročník 5, číslo 1
21. „Organizační a provozní řád“ ze srpna 2004
22. „Rámcové týdenní plány“ ve školním roce 2004/2005
23. Časové harmonogramy hospitovaných předmětů, nedatováno
24. „Školní řád“ ze dne 1. září 2004
25. „Plán kontrolní činnosti na školní rok 2004/2005“ z 1. září 2004
26. „Systém uvádění nových učitelů do pedagogické praxe“, nedatováno
27. „Hodnotící kritéria – pedagogičtí pracovníci“, nedatováno
28. Cíle hospitací ve školním roce 2004/2005, nedatováno
29. „Kapitoly k analýze kultury školy“ z února 2005
30. Zápisy z jednání předmětových komisí sledovaných předmětů ve školním roce 2004/2005
31. „Koncepce rozvoje školy“ ze září 2002
32. „Stanovy Studentské rady“ z ledna 2004
33. Dohoda o spolupráci se Studentskou radou ze dne 27. února 2004
34. Náhodně vybrané studijní průkazy, žákovské knížky a sešity žáků ve školním roce 2004/2005
35. Vybrané čtvrtletní práce z matematiky ve školním roce 2004/2005
36. „Řád počítačové učebny“ a „Řád učebny chemie“ ze dne 1. září 2004
37. Výroční zpráva za školní rok 2003/2004 ze dne 4. října 2004

38. Dotazník pro ředitele před inspekci
39. Inspekční zpráva z 15. listopadu 2000, čj. 081 359/00-5076

ZÁVĚR

Velmi dobré personální zajištění výuky, účelné rozdělení kompetencí a pravomocí mezi vedoucí pracovníky, jejich týmová spolupráce, jasná, všem prokazatelně známá organizační pravidla a účinný systém kontroly vytvářejí celkově nadprůměrné personální podmínky vzdělávání. Pro práci ředitele školy je typická systematická a důslednost. Písemné materiály, které se vztahují ke každodennímu chodu školy, jsou zpracovány precizně. Vedení zaměstnanců je založeno na partnerských vztazích, vzájemném respektu a spolupráci.

Společné i výukové prostory měly z hlediska funkčních, estetických a psychohygienických podmínek velmi dobrou úroveň. Některé používané učebny však byly pro teoretickou výuku méně vhodné svým uspořádáním, vybavením, případně umístěním. Materiálně-technické zázemí pro sledované předměty umožňovalo plnění učebních osnov v plném rozsahu.

Sledovaná výuka probíhala v souladu s platnými učebními plány kromě čtvrtého ročníku osmiletého studia, kde nebyla dodržena celková týdenní časová dotace ročníku. Učební osnovy byly ve všech sledovaných předmětech plněny. Povinná dokumentace průkazně zachycovala průběh vzdělávání. Systém výchovného poradenství a prevence sociálněpatologických jevů byl funkční a plnil své poslání.

Hospitované hodiny byly většinou pečlivě připraveny, včetně materiální podpory. Ve sledované výuce převažovaly efektivní vyučovací hodiny s aktivním přístupem žáků. Vědomostní složka byla poměrně často doplňována rozvíjením vzdělávacích a sociálních kompetencí žáků. Mnozí učitelé se zaměřovali nejen na rozsah předávaných faktických informací, ale podporovali u žáků i rozvoj komunikativních dovedností, schopnost argumentovat a spolupracovat se spolužáky při řešení zadaného úkolu. Část vyučovacích hodin byla vedena frontálně bez potřebné diferenciací. V hospitované výuce vládla většinou příznivá pracovní atmosféra založená na vzájemném respektu učitelů a žáků.

Oproti zjištěním při minulé inspekci se zlepšil systém kontrolní činnosti (změna vedení školy). Většinu zjištěných negativ škola odstranila. Přetrvává minimální nebo vůbec žádný prostor pro závěrečné shrnutí poznatků a zhodnocení výuky.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Varja Paučková	v. r.
Člen týmu	Mgr. Helena Čeřovská	v. r.
Člen týmu	PaedDr. Jana Langerová	v. r.
Člen týmu	Ing. Pavel Procházka	v. r.

V České Lípě dne 20. 6. 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Hrnčířská 763, 470 01 Česká Lípa. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 20. 6. 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PhDr. Jindřich Vojta, ředitel školy	v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-07-07	h1-1031/05-5076
Školská rada	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.